

İ.M.Məmmədovun 3-cü dərəcəli "Əmək" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsi-nin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

Azərbaycan Respublikasında media sahəsində səmərəli fəa-liyyətinə görə İbrahim Məmməd oğlu Məmmədov 3-cü dərəcə-li "Əmək" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyul 2024-cü il

"Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Res-publikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 16-cı bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1993, № 21, maddə 590; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplu-su (Cild I); Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 23 aprel ta-rixli 1142-VIQD nömrəli və 7 may tarixli 1146-VIQD nömrəli qanunları) 3-cü maddəsinin ikinci hissəsinin yeddinci abzasının sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda səkkizinci abzas əlavə edilsin:

"yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan şəxs qismində uçota alınmış şəhid ailəsinin üzvü vəfat etdiyi, habelə yaşayış sahəsinə ehtiya-cı olan şəxs qismində uçota alınmış şəxs sonradan şəhid statu-su verildiyi halda, həmin uçot onun ailə üzvləri üçün müvafiq ic-ra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfin-dən müəyyən olunmuş qaydada saxlanılır".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 iyun 2024-cü il

"Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Res-publikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 27-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplu-su, 2004, № 8, maddə 605 (Cild I); 2024, № 1, maddələr 2, 11) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 14-1.2-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü cümlələr əlavə edilsin:

"İmtahanda iştirak ödənişlidir. İmtahanda iştirak etmək üçün ödənişni məbləği müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir".

2. 14-1.4-cü maddəyə "sonradan" sözündən sonra "bu Qanu-nun 14-1.3-cü maddəsinə uyğun olaraq" sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 iyun 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Res-publikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 14-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində (Azərbay-can Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 3 (I kitab), maddə 126 (Cild I); Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 mart tarixli 1110-VIQD nömrəli və 21 may tarixli 1154-VIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 13.2-ci və 13.5-ci maddələrdə "Nikaha" sözü "Bu Məcə-lənin 13.5-1-ci maddəsində göstərilən hal istisna olmaqla, nika-ha" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Aşağıdakı məzmununda 13.5-1-ci və 13.5-2-ci maddələr əla-və edilsin:

"13.5-1. Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndə-liklərində və ya konsulluq idarələrində nikaha daxil olmaq istəyən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları bu Məcəllənin 13.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xəstəliklər üzrə tibbi müayinədən öz vəsaitləri hesabına müraciət etdikləri diplomatik nümayəndəli-yin (konsulluq idarəsinin) akkreditə olunduğu, yaxud yerləşdiyi xarici dövlətdə seçdikləri tibb müəssisəsində keçə bilərlər.

13.5-2. Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndə-liklərində və ya konsulluq idarələrində nikaha daxil olmaq barə-də verilmiş orizəyə bu Məcəllənin 13.5-1-ci maddəsində nəzər-də tutulan tibb müəssisələri tərəfindən verilmiş tibbi müayinə-dən keçdiklərini təsdiq edən sənəd əlavə olunur".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 iyun 2024-cü il

"Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 28 iyun tarixli 1199-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 25 iyun tarixli 1380 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Şəhid ailələri üzvlərinin, müharibə ilə əlaqədar xəsarət almış hərbi qulluqçuların və əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin müraciətləri üzrə vahid əlaqələndirmə mərkəzlərində göstərilən xidmətlərin və həmin xidmətləri göstərən dövlət orqanlarının (qurumlarının) siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

2.1. "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edi-lən güzəştlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinin ikinci hissəsinin səkkizinci abzasına uyğun ola-raq, yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan şəxs qismində uçota alınmış şəhid ailəsinin üzvü vəfat etdiyi, habelə yaşayış sahəsinə ehtiya-cı olan şəxs qismində uçota alınmış şəxsə sonradan şəhid statu-su verildiyi halda, həmin uçotun onun ailə üzvləri üçün saxlanıl-ması qaydasını üç ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Res-publikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.2. "Şəhid adının əbədiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edi-lən güzəştlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 28 iyun tarixli 1199-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 25 iyun tarixli 1380 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qa-nunvericilik Toplusu, 2021, № 6 (I kitab), maddə 595 (Cild I) ilə

təsdiq edilmiş "Şəhid ailələri üzvlərinin, müharibə ilə əlaqədar xəsarət almış hərbi qulluqçuların və əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin müraciətləri üzrə vahid əlaqələndirmə mərkəzlərində göstərilən xidmətlərin və həmin xidmətləri göstərən dövlət or-qanlarının (qurumlarının) siyahısı"na aşağıdakı məzmununda 5.2-1-ci bənd əlavə edilsin:

5.2-1.	yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan şəxs qismində uçota alınmış şəhid ailəsinin üzvü vəfat etdiyi, habelə yaşa-yış sahəsinə ehtiyacı olan şəxs qismində uçota alınmış şəxsə sonradan şəhid statusu verildiyi halda, həmin uçotun onun ailə üzvləri üçün saxlanılması barədə mü-raciətlərin qəbulu
--------	--

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyul 2024-cü il

"Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 25 iyun tarixli 1187-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 7 fevral tarixli 192 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

dəsinin üçüncü cümləsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyət-lərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 14-1.2-ci maddəsinin üçüncü cümləsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Mühasibat uçotu haqqında" Azərbay-can Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının

2024-cü il 25 iyun tarixli 1187-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. "Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barə-də" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 7 fevral tarixli 192 nömrəli Fərmanın-da (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 2, maddə 68 (Cild I); 2024, № 1, maddə 26) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 2.1-ci bəndə "maddəsində" sözündən sonra", 14-1.2-ci maddəsinin üçüncü cümləsin-də" sözləri əlavə edilsin;

Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində, "Azərbaycan Respublikası vətəndaşının şəxsiyyət vəsiqəsi haqqında", "İnformasiya, informasiyalasdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında" və "Fərdi məlumatlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci, 10-cu, 14-cü və 23-cü bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsinin Azərbaycan Respublikasının Qanun-vericilik Toplusu, 2000, № 3 (I kitab), maddə 126 (Cild I); Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 29 mart tarixli 1110-VIQD və 21 may tarixli 1154-VIQD nömrəli qanunları) 164-cü maddəsin-də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. adında "qeyd olunması" sözləri "qey-də alınması" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. 164.4-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"164.4. Ərizə verən şəxslərə vətəndaşlıq vəziyyəti aktının qeydə alınması haqqında mü-vafiq şəhadətnamə verilir.";

1.3. aşağıdakı məzmununda 164.6-cı maddə əlavə edilsin:

"164.6. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydə alınması haqqında şəhadətnamələrdə göstərilən məlumatlar Elektron Hökumət İnfor-masiya Sistemi üzərindən təqdim edilə (əldə edilə) bilər. Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının qeydə alınması haqqında müvafiq şəhadətna-mədə göstərilən məlumatların Elektron Hökü-mət İnformasiya Sistemi üzərindən təqdim edilməsi həmin şəhadətnamənin təqdim edil-məsinə bərabər tutulur".

Maddə 2. "Azərbaycan Respublikası vətən-daşının şəxsiyyət vəsiqəsi haqqında" Azərbay-can Respublikası Qanununun (Azərbaycan Res-publikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1994, № 18, maddə 244; Azərbaycan Respublikasının Qanun-vericilik Toplusu (Cild I) 3-cü maddəsinə aşağı-dakı məzmununda dördüncü hissə əlavə edilsin:

"Şəxsiyyət vəsiqəsində göstərilən məlu-matlar Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi üzərindən təqdim edilə (əldə edilə) bilər. Şəx-siyyət vəsiqəsində göstərilən məlumatların Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi üzərind-ən təqdim edilməsi şəxsiyyət vəsiqəsinin təq-dim edilməsinə bərabər tutulur".

Maddə 3. "İnformasiya, informasiyalasdır-ma və informasiyanın mühafizəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 6, maddə 364 (Cild I); 2024, № 1, maddə 18) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 2-ci maddənin birinci hissəsinin otuz üçüncü abzasının sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda otuz dördüncü abzas əlavə edilsin:

"**elektron xidmət** - dövlət orqanları (qu-rumları) tərəfindən səlahiyyətlərinin icrası za-manı digər dövlət orqanlarına (qurumlarına), bələdiyyələrə, fiziki və hüquqi şəxslərə göstə-rilən və müvafiq hüquqi nəticənin yaranması, yaxud xidmət istifadəsinə zəruri informasiya-nın verilməsi ilə tamamlanan dövlət xidmətlə-rinin

rinin informasiya texnologiyalarından istifadə edilməklə tərəflər arasında bilavasitə təmas ol-madan (xidmətin məqsədiləri üçün belə təmasın tələb edildiyi hallar istisna olmaqla) elektron qaydada həyata keçirilməsi forması.";

3.2. IV fəslin adına "**TEKNOLOGİYA-LARI**" sözündən sonra ", **ELEKTRON XİD-MƏTLƏR**" sözləri əlavə edilsin;

3.3. 14-cü maddə üzrə:

3.3.1. üçüncü hissədə ", dövlət informasiya sistemlərinin yaradılması müvafiq icra haki-miyyəti orqanları" sözləri "müvafiq icra haki-miyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qu-rum)" sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3.2. aşağıdakı məzmununda dördüncü-yed-dinci hissələr əlavə edilsin:

"Dövlət informasiya ehtiyatlarının və sis-temlərinin formalaşdırılması müvafiq icra haki-miyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qu-rumun) dövlət informasiya ehtiyatının və siste-minin təşkilinin texniki və səmərəlilik baxımın-dan məqsəduyğunluğu barədə rəyi (bundan sonra - məqsəduyğunluq barədə rəy) nəzərə alınmaqla, həmin orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi texniki tələblər, eləcə də beynəlxalq stan-dartlar və Azərbaycan Respublikasının bu sahə-də münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktları əsasında həyata keçirilir. Dövlət infor-masiya ehtiyatları və sistemləri, habelə elektron xidmətlərlə bağlı layihələrə məqsəduyğunluq barədə rəy verilməsi qaydası müvafiq icra haki-miyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qu-rum) tərəfindən müəyyən edilir.

Dövlət informasiya ehtiyatının və sistemi-nin istifadəyə verilməsi həmin informasiya ehtiyatı və sistemi dövlət informasiya ehtiyatları-nın, sistemlərinin və elektron xidmətlərin vahid reyestrinə daxil edildikdən və Elektron Hökü-mət İnformasiya Sisteminə inteqrasiya edildik-dən sonra həyata keçirilir.

Dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistem-lərinin, habelə elektron xidmətlərin qeydiyyatı-nın həyata keçirilməsi məqsədilə vahid reyestr aparılır. Dövlət informasiya ehtiyatlarının, sis-temlərinin və elektron xidmətlərin vahid reyest-rinin aparılması qaydaları müvafiq icra haki-miyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qu-rum) tərəfindən müəyyən edilir.

Elektron xidmətlər göstərən dövlət infor-masiya ehtiyatları və sistemləri müvafiq icra haki-miyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qu-rum) tərəfindən təhlükəsizlik meyarları üzrə monitorinq olunmalı, mühafizə olunan telekom-munikasiya kanalları ilə təmin edilməli və ildə bir dəfədən az olmayaraq təhlükəsizlik üzrə au-diti aparılmalıdır. Müvafiq icra hakimiyyəti or-qanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) informasiya təhlükəsizliyi tələblərinə cavab ver-məsi barədə müsbət rəy alınmadan dövlət infor-masiya ehtiyatları və sistemləri vasitəsilə elek-tron xidmətlərin göstərilməsinə yol verilmir.";

3.4. aşağıdakı məzmununda 14-1-ci və 14-2-ci maddələr əlavə edilsin:

"**Maddə 14-1. Elektron xidmətlərin təş-kili və göstərilməsi**

14-1.1. Dövlət orqanları (qurumları) elek-tron xidmətlərin təşkilini və göstərilməsini "İn-zibati icraat haqqında" Azərbaycan Respublika-sının Qanununa və dövlət xidmətlərinin həyata keçirilməsi sahəsində münasibətləri tənzimlə-yən digər normativ hüquqi aktlara, habelə mü-vafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdi-yi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi texniki tələblərə uyğun olaraq təmin edilir.

14-1.2. Elektron xidmətlərin təşkili müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi or-qanın (qurumun) bu Qanunun 14-cü maddəsi-nin dördüncü hissəsində qeyd olunan qaydada uyğun olaraq verdiyi məqsəduyğunluq barədə rəyi nəzərə alınmaqla həyata keçirilir. Elektron xidmətlər məqsəduyğunluq barədə müsbət rəy alındıqdan və ya rəydə qeyd edilən təkliflər əsasında təkmilləşdirmələr aparıldıqdan, habe-lə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəy-yən etdiyi orqandan (qurumdan) dövlət infor-masiya ehtiyatı və sisteminin informasiya təh-lükəsizliyi tələblərinə cavab verməsi barədə müsbət rəy alındıqdan, dövlət informasiya ehti-yatı və sistemi mühafizə olunan telekommuni-kasiya kanalları ilə təmin edildikdən, elektron xidmət dövlət informasiya ehtiyatlarının, sis-temlərinin və elektron xidmətlərin vahid reyest-rinə daxil edildikdən və Elektron Hökumət İn-formasiya Sisteminə inteqrasiya olunduqdan sonra həmin sistem vasitəsilə göstərilir.

14-1.3. Elektron xidmətlərin təşkili və gös-tərilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərə-findən müəyyən edilir.

Maddə 14-2. Elektron xidmətlərin təşkil və göstərilməsi, habelə dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin təşkili və fəaliyyə-ti üzrə tələblərə uyğunluğun təmin edilməsi

14-2.1. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) elektron xidmətlə-rin təşkil və göstərilməsinə, texnoloji avadanlığa və proqram təminatna, habelə dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin təşkili və fəaliyyə-tinə, o cümlədən formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsinə, texnoloji avadanlığa və proqram təminatna dair tələblərin təbiiqi ilə bağlı məsələlər üzrə dövlət orqanların-a (qurumlarına) yazılı və şəfahi şəkildə izahlar verir, habelə qarşıya çıxan çətinliklərin aradan qaldırıl-masına dair metodiki kömək göstərir.

14-2.2. Bu Qanunun 14-2.1-ci maddəsində qeyd olunan tələblərə riayət edilməsi vəziyyə-tinin öyrənilməsi məqsədilə müvafiq icra haki-miyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qu-rumun) dövlət orqanlarına (qurumlarına) gön-dərdiyi sorğular 5 (beş) iş günündən gec olma-yaraq cavablandırılmalıdır.

3.2. 2.2-ci bənddə birinci halda "maddəsin-də" sözü "maddəsinin birinci cümləsində" söz-ləri ilə əvəz edilsin;

3.3. aşağıdakı məzmununda 2.2-2-ci bənd əla-və edilsin:

"2.2-2. həmin Qanunun 14-1.2-ci maddəsi-nin üçüncü cümləsində "orqan (qurum)" dedik-də Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabi-neti nəzərdə tutulur".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyul 2024-cü il

14-2.3. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) elektron xid-mətlərin təşkili və göstərilməsi, habelə dövlət informasiya ehtiyatlarının və sistemlərinin təş-kili və fəaliyyəti üzrə qiymətləndirilməni mü-vafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdi-yi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilən qaydada həyata keçirir. Dövlət orqanları (qu-rumları) qiymətləndirilmənin aparılmasına zər-urri şərait yaratmalı, o cümlədən normativ hü-quqi aktların tələblərinə uyğun olmasına nəzə-rət etmək məqsədilə dövlət informasiya siste-minə və ehtiyatına çıxış, habelə onların texno-loji infrastrukturunu ilə tanışlıq (baxış) və test et-mə imkanlarını təmin etməlidir.

14-2.4. Dövlət orqanları (qurumları) bu Qa-nunun 14-2.1-ci maddəsində qeyd olunan tə-ləblərin pozulması hallarının aradan qaldırılma-sına dair müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) göstərişlə-rini yerinə yetirməlidir".

Maddə 4. "Fərdi məlumatlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 6, maddə 480 (Cild I) aşağı-dakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 5.6-cı maddəyə "yazılı" sözündən son-ra "(o cümlədən Elektron Hökumət İnformasi-ya Sistemi üzərindən)" sözləri əlavə edilsin;

4.2. 8-ci maddə üzrə:

4.2.1. 8-2-ci maddənin birinci abzasına "yazılı" sözündən sonra "(o cümlədən Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi üzərindən)" söz-ləri əlavə edilsin;

4.2.2. aşağıdakı məzmununda 8.6-cı maddə əlavə edilsin:

"8.6. Bu Qanunun 3.2-ci maddəsində qeyd edilən hallar, habelə Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada fərdi məlumatların məcburi şəkildə toplanılması və işlənilməsi istisna olmaqla, fərdi mə-lumatların toplanılmasına və işlənilməsinə sub-yektlərin razılığının alınması və geri çağırılması mərkəzləşdirilmiş qaydada Elektron Hökumət İn-formasiya Sistemi üzərindən təmin edilir.";

4.3. aşağıdakı məzmununda 9.7.1-1-ci maddə əlavə edilsin:

"9.7.1-1. subyektin yazılı (o cümlədən Elek-tron Hökumət İnformasiya Sistemi üzərindən) razılığı olduqda";

4.4. 13-cü maddə üzrə:

4.4.1. 13.1-ci maddəyə "yazılı" sözündən sonra "(o cümlədən Elektron Hökumət İnforma-siya Sistemi üzərindən)" sözləri əlavə edilsin;

4.4.2. 13.3-cü maddənin birinci cümləsinə "tərəfindən" sözündən sonra "yazılı surətdə (o cümlədən Elektron Hökumət İnformasiya Sis-temi üzərindən)" sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 iyun 2024-cü il

Azərbaycanın xarici siyasətinin uğurları

Azərbaycan islam həmrəyliyini möhkəmləndirən ölkədir

Son illərdə Azərbaycanın həm Avropanın, həm də Asiya-nın müxtəlif regionlarında yerləşən dövlətləri ilə ikitərəfli əlaqələri ölkəmizi qitələrarası qovşağa çevirib. Eyni zamanda ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi Azərbaycanın xarici siyasətinin vacib istiqamətlərindən biridir.

Eləcə də Avrasiyanın bir çox ölkəsi siyasi və iqtisadi çəkisi getdikcə daha da artan Azərbaycanla əməkdaşlıqlarını dərinləşdirməkdə maraqlıdır. Buna görə ki, Azərbaycanın sıx dostluq və qardaşlıq əlaqələri qurduğu, qarşılıqlı münasibətləri strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksələn ölkələrin sayı artır.

Son illərdə isə türk dünyası və islam ölkələri ilə əlaqələr özünün yüksəliş mərhələsinə qədər qayıb. Prezident İlham Əliyev ölkəmizin xarici siyasətini dəyərləndirərək türk dünyası ilə münasibətlərin daha da möhkəmləndiyini, islam ölkələri ilə əlaqələrin getdikcə daha da gücləndiyini bildirir. Bu ölkələrdən biri də qardaş Pakistandır.

Bəllidir ki, iki ölkə arasında möhkəm dostluq və qardaşlıq təməlləri üzrə qurulmuş strateji tərəfdaşlıq münasibətləri yüksək səviyyədədir. Hər iki ölkə həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli platformalarda bir-birinə daim dəstək göstərir və əlaqələr bütün sahələrdə sürətlə inkişaf edir.

Azərbaycan və Pakistan arasında əməkdaşlıqda dost ölkələrimizin bir-birinin haqq işini fəal

şəkildə müdafiə etməsi xüsusi yer tutur. Vaxtilə Ermənistan Azərbaycan ərazilərini işğal etdiyinə görə Pakistan bu ölkə ilə diplomatik əlaqələr qurmayan və onun müstəqilliyini tanımayan dövlətlərdən biridir.

İlham Əliyevin iyulun 11-12-ni əhatə edən dövlət səfəri isə Azərbaycan və Pakistan arasındakı strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin daha da gücləndirilməsi və bütün sahələr üzrə əməkdaşlığın hərtərəfli genişləndirilməsi baxımından tarixi önəm kəsb etdi.

32 illik uğurlu diplomatik münasibətlər

Pakistan Azərbaycanın müstəqilliyini ilk tanyan (12 dekabr 1991-ci il) dövlətlərdən biri olub. İki ölkə arasında diplomatik əlaqələr 1992-ci il iyunun 9-da qurulub. Həmin dövrdən sonra iki ölkə arasında əlaqələr daim inkişaf etdirilib və bugünkü strateji mütəfəqitlik səviyyəsinə yüksəlib. 1993-cü ilin martında Pakistanın Bakıda, 1997-ci ilin avqustunda isə Azərbaycanın İslamabadda səfirlikləri təsis edilib.

Azərbaycan və Pakistan arasında müqavilə-hüquq bazası kifayət qədər genişdir. İndiyə qədər 38 sənəd imzalanıb, 25 sənəd layihəsinə isə hazırda baxılmaqdadır.

İlham Əliyevin bu səfəri zamanı isə iki dost ölkə arasında müxtəlif sahələri əhatə edən 15 sənəd imzalanıb.

Azərbaycandan başqa heç bir ölkə bunu etməyib

1995-ci ilin oktyabrında Bakıda "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında hökumət səviyyəsində Azərbaycan-Pakistan Birgə Komissiyasının yaradılması haqqında Protokol" imzalanıb, 2000-ci ildə isə Birgə Komissiyanın 1-ci iclası keçirilib. Bununla da iki ölkə arasında iqtisadi münasibətlərin əsası qoyulub.

Azərbaycan ilə Pakistan arasında iqtisadi və ticarət sahələrində aktivləşən ikitərəfli münasibətlərin səviyyəsinə uyğun deyil. Bununla belə bu sahədə də əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensial var. 2023-cü ildə iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 27 milyon ABŞ dolları təşkil edib. Pakistan tərəfi Azərbaycan şirkətlərinin bu ölkəyə sərmayə qoymasında çox maraqlıdır.

Hazırda Azərbaycanda 3600-dən çox Pakistan şirkəti qeydiyyatda alınıb və onlar sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, ticarət, nəqliyyat və xidmət sahələrində aktiv fəaliyyət göstərir. Pakistan şirkətləri işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yenidənqurma və bərpa işlərində iştirak üçün də müraciət ediblər. Azərbaycan Pakistan ilə iqtisadi-ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsinə vacib hesab edir.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə, Pakistandan idxal olunan düyü məhsullarının idxal rüsumunu birtərəfli güzəşt tətbiq edilməklə 2027-ci il dekabrın 31-dək 15 faizdən 0 faizə endirilib.

Iyulun 11-də İslamabadda İlham Əliyevin Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif ilə keçirilən geniş tərkibdə görüşdə bu məsələyə xüsusi olaraq toxunulub.

Şahbaz Şərif buna görə İlham Əliyevə təşəkkür edərək bildirib: "Pakistanın xeyrinə böyük lütfünüzə - düyü ixracına görə mən necə təşəkkür etməyə bilərəm. Həç bir gömrük rüsumu yoxdur, düyü ixracı rüsumdan tamamilə azad

olunub. Azərbaycandan başqa heç bir ölkə bunu etməyib. Məhz buna görə biz bu unikal əlaqələrdən bu qədər məmnunuq".

Bu dostluq, qardaşlıq yeni deyil

Baş nazir onu da bildirib ki, Azərbaycan xalqı Pakistan xalqını sevir. Qarşılıqlı olaraq Pakistan xalqı da Azərbaycan xalqına çox minnətdardır. Bu, sanki bir qəlbə döyünən iki ürəkdir. Bu dostluq, qardaşlıq yeni deyil, onillikləri əhatə edir. Pakistan həmişə hər məsələdə Azərbaycanın yanında olub və Azərbaycan da hər zaman bütün hallarda Pakistanın yanında durub.

Şahbaz Şərif hətta Azərbaycana səfəri zamanı onun şərafinə verilən ziyafətdə yediyi yeməyin dadını da unutmayıb: "2023-cü ildə mənə Azərbaycana dəvət etdiyiniz çox yaxşı xatirədir. Səxavətiniz və çox səmimi qonaqpərvərliyinizlə bağlı o xoş anları hələ də xatırlayıram. Nəhar zamanı ləziz yeməyiniz hələ də xatirədir. Kaş onun dadına bir də baxa bilərdim. Lakin bunun üçün Sizin möhtəşəm ölkənizi yenə də ziyarət etməliyəm. İnşallah, noyabr ayında gələcəyəm".

O, Pakistanın Qarabağ məsələsində həmişə Azərbaycanın mövqeyini dəstəklədiyini və heç vaxt bu dəstəyi dayandırmadığını vurğulayıb. Baş nazir hesab edir ki, bu, dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin gücüdür. İlham Əliyevin Pakistanla səfəri isə mövcud vəziyyəti daha da gücləndirəcək, münasibətləri transformasiya edəcək.

Tərəfdaşlığımızın təməlini qardaşlıq təşkil edir

Geniş tərkibli görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev isə bildirdi ki, tərəfdaşlığımızın təməlini qardaşlığımız, Pakistan və Azərbaycan xalqlarının bir-birinə münasibətdə qardaşlıq hissləri təşkil edir. İki qardaş ölkə həmişə çətin zamanlarda bir-birinin yanında olub. 2020-ci ildə Votən müharibəsi zamanı Pakistan öz bəyanatları ilə Azərbaycana açıq şəkildə siyasi dəstək verən ölkələrdən biri idi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı mövqeyini birmənalı şəkildə ifadə edirdi.

Azərbaycanın da Cəmmu və Kəşmirə bağlı mövqeyi yaxşı məlumdur. Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının bu məsələ ilə bağlı qətnamələrinin yeri nəə yetirilməsini dəstəkləyir: "Haqq Sizin tərəfinizdədir, əda-

lət, beynəlxalq hüquq Sizin tərəfinizdədir. Azərbaycan öz mövqeyini birmənalı şəkildə ifadə edən və öz mövqeyini müdafiə edən ölkələrdən biridir".

Azərbaycan-Pakistan əlaqələri yüksək inkişaf dövrünü yaşayır

Iyulun 12-də İslamabadda İlham Əliyevin Pakistan İslam Respublikasının Prezidenti Asif Əli Zərdari ilə geniş tərkibdə görüşü olub. Görüşdə ölkələrimiz arasında siyasi əlaqələrin yüksək səviyyədə olmasından məmnunluq ifadə edildi. Pakistanın və Azərbaycanın daim bir-birini dəstəkləməsi, xüsusilə torpaqlarımız otuz il ərzində işğal altında olduğu dövrdə Pakistanın ölkəmizə siyasi dəstəyi, Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyini müdafiə etməsi, beynəlxalq hüququn prinsiplərini rəhbər tutması yüksək qiymətləndirildi. Hazırda ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi üçün yaxşı potensialın olduğu vurğulandı. Prezident Asif Əli Zərdari Azərbaycanın COP29-a evsahibliyi etməsi münasibətilə Prezident İlham Əliyevə təbrik etdi. Dövlətimizin başçısı da Pakistan Prezidentini COP29-a dəvət etdi. Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin, investisiya sahəsində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə olundu.

Səfər çərçivəsində İlham Əliyev iyulun 12-də İslamabadda Pakistan Hərbi Hava Qüvvələrinin Nur Xan bazasının ərazisindəki "Milli Aerokosmik Elm və Texnologiya Parkı"nda hərbi sergi ilə tanış oldu.

Əminliklə deyə bilərik ki, bu gün Azərbaycan-Pakistan münasibətləri üçün hər iki ölkənin dövlət rəhbərlərinin səyləri nəticəsində özünün ən yüksək inkişaf dövrünü yaşayır. Azərbaycanın Vətən müharibəsində qələbəsi və antiterror tədbirləri nəticəsində öz suverenliyini tam bərpa etməsi ilə Cənubi Qafqazda yaranan yeni realılıqların və əməkdaşlıq imkanları ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin dərinləşməsi istiqamətində yeni perspektivlər açır. Prezident İlham Əliyev Pakistanla dövlət səfəri ölkələrimiz arasındakı ikitərəfli münasibətlərə yeni məzmun və keyfiyyət gətirəcək, qarşılıqlı əməkdaşlığın daha geniş sahələri əhatə etməsini və uzunmüddətli dövrdə dərinləşməsinə təmin edəcək.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Əbədi mütəfəqitlik

Azərbaycan və Pakistan arasında imzalanmış sənədlər münasibətləri yeni səviyyəyə yüksəldəcək

"Prezident İlham Əliyevin Pakistan İslam Respublikasına dövlət səfəri Prezidentin təyinatı ilə qardaş ölkəyə ənənədən beynəlxalq arenada böyük rezonansa səbəb oldu. Pakistanın qırclarının Azərbaycan liderinin təyinatını müəyyən etməsinə əks etdirən kadrların mayımları hər kəsin diqqət mərkəzində oldu".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Müşfiq Cəfərov deyib. Deputat bildirib ki, Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərifin Prezident İlham Əliyev İslamabadın hava limanındaca şəxsən yüksək səviyyədə qarşılama, keçirilən görüşlər, imzalanan sənədlər, dostluq və qardaşlığa əsaslanan bəyanatlar bu mütəfəqitliyin əbədi olacağından xəbər verir. Dövlət başçısının Pakistan İslam Respublikasına dövlət səfəri çox mühüm hadisələrlə yadda qaldı. Pakistanla Azərbaycan arasında qardaşlıq münasibətlərinin təməli bu gün deyil, çoxdan qoyulub. İkitərəfli və çoxtərəfli münasibətlər Azərbaycan və Pakistan hər zaman bir-birini dəstəkləyir. Pakistan Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə görə onunla heç bir diplomatik münasibət qurmayan dövlətlərdən biridir və bu addım ölkəmiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. "Dövlətimiz də öz növbəsində Cəmmu və Kəşmir məsələsində birmənalı dəstəyini Pakistandan heç vaxt əsirgəməyib. Prezident İlham Əliyev də öz çıxışında qeyd etdi ki, Kəşmirdəki qardaşlarımızla çiyin-çiyinə dayanacağıq, beynəlxalq hüquqa sadıq qalmaqda davam edəcəyik, ədalətin tərəfində olacağıq", - deyərək deputat xatırladı.

O qeyd edib ki, səfər çərçivəsində imzalanan sənədlər yüksək səviyyədə olan ikitərəfli münasibətləri daha yeni bir səviyyəyə qaldıracaq. Bu görüşdən sonra əminliklə deyə bilərik ki, qardaş ölkələr arasındakı investisiyalar və ticarət dövriyyəsi dəfələrlə artacaq.

Azərbaycan-Türkiyə-Pakistan üçtərəfli formatından danışıq deputat bildirib ki, 44 günlük müharibə zamanı bu üçtərəfli format sınaqdan uğurla keçərək özünü təsdiqləyib: "Azərbaycan üçün Türkiyə və Pakistanın mədəni-siyasi dəstəyi böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu dəstəyin müharibədən sonrakı dövrdə də davam etməsi cəmiyyətimiz tərəfindən hər zaman yüksək qiymətləndirilir".

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması müxtəlif dövlətlərlə münasibətlərə müsbət təsir göstərir, onları strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə qaldırır. Bu ölkələrdən biri də Azərbaycanın sıx dostluq və qardaşlıq əlaqələri olan Pakistandır. İkitərəfli əlaqələr siyasi, iqtisadi və humanitar sahələrdə fəal inkişaf edir.

arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafına necə təsir edəcək?

Prezident İlham Əliyevin Pakistanla səfəri ikitərəfli əlaqələrin möhkəmləndirilməsində mühüm mərhələ oldu. Ticarət, texnologiya və turizm sahələrində əsas sazişlərin imzalanması iqtisadi əməkdaşlığın artırılmasına yönəlib. İkitərəfli investisiyaların 2 milyard dollara çatdırılması öhdəliyi əhəmiyyətli qarşılıqlı artım potensialını vurğulayır. Bu səfər texnologiya mübadilə və turizmin inkişafına tökan verir, Azərbaycan və Pakistan arasında güclü iqtisadi tərəfdaşlığı təşviq edir.

Rəsmi Bakı ilə İslamabad arasında iqtisadi əlaqələrin hazırkı səviyyəsini necə qiymətləndirirsiniz?

Bakı ilə İslamabad arasında iqtisadi əlaqələrin hazırkı səviyyəsi sabitdir və sürətlə inkişaf edir. Azərbaycan və Pakistan arasında ticarət dövriyyəsi iki dəfədən çox artaraq 2020-ci ildəki 13,283 milyon dollardan 2022-ci ildə 28,1 milyon dollara çatıb, 2023-cü ildə isə 100 milyon

dolları ötüb. Pakistan düyüsü üçün xüsusi qaydaların tətbiqi qərarı ikitərəfli ticarəti artırmaq istəyini əks etdirir. Preferensial Ticarət Sazişi və Transit Ticarət Sazişi başa çatdıqdan sonra hər iki ölkə ticarətinin liberalləşdirilməsinə və genişləndirilməsinə davam edir. Proqnoz nikbindir, bu da iqtisadi əməkdaşlığın yaxşı perspektivlərindən xəbər verir.

Prezident İlham Əliyevin Pakistanla səfəri zamanı bir sıra mühüm sazişlər və anlaşma memorandumları imzalanıb. Bunlar ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişaf səviyyəsinə necə təsir edəcək?

Prezident İlham Əliyevin Pakistanla səfəri zamanı müxtəlif sektorlar, o cümlədən ticarət, turizm, elm və texnologiya, mədəni mübadilə sahələrində 15 mühüm saziş və anlaşma memorandumı imzalanıb. Bu sazişlər Azərbaycan və Pakistan arasında strateji tərəfdaşlığı əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirəcək və gücləndirəcək. Onlar güclü tərəfdaşlıq nümayiş etdirərək gələcək əməkdaşlıq və birgə müəssisələr üçün möhkəm zəmin yaradır. Bu əməkdaşlıq iki ölkə arasında

əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə, qarşılıqlı fayda üçün yeni imkanlar yaradacaq.

Pakistanın Baş naziri Məhəmməd Şahbaz Şərif deyib ki, "məqbul və faydalı olan sahələrdə əməkdaşlığa, birgə sərmayəyə keçməyin vaxtı çatıb". İqtisadiyyatımızın hansı sahələri Pakistana maraqlandırır?

Baş nazir Şahbaz Şərif qarşılıqlı faydalı sahələrdə əməkdaşlıq və birgə investisiyaların zəruriliyini vurğuladı. Əsas sektorlara enerji, kənd təsərrüfatı, informasiya texnologiyaları və infrastruktur daxildir. Hər iki ölkənin liderləri arasında aparılan geniş tərkibli danışıqlar ticarətin genişləndirilməsi, investisiyaların təşviqi və yeni imkanların açılmasına diqqət yetirməklə ikitərəfli münasibətlərin yaxşılaşdırılmasına yönəlib. Hər iki ölkə iqtisadi əlaqələri dərinləşdirməyə və strateji əməkdaşlıq vasitəsilə qarşılıqlı rifahla nail olmağa sadıqdır.

Azərbaycan düyü ixracı baxımından Pakistana böyük xidmət göstərir. İki ölkə arasında ticarətdə hansı mal növləri liderlik edir?

Azərbaycan Pakistandan düyü

ixdalını əhəmiyyətli dərəcədə dəstəklədi, onu 15 faizlik idxal rüsumundan azad etdi. İki ölkə arasında aparıcı ticarət malları arasında Pakistanın pambıq toxumları, meyvələr, idman malları və kimyəvi maddələr var. Hər iki ölkə növbəti onillikdə mütarəqqi və qarşılıqlı faydalı əlaqələri inkişaf etdirməyə sadıqdır. Bu strategiya ticarəti genişləndirmək, birgə inkişafı və əməkdaşlığı təşviq etmək məqsədi daşıyır.

Səfər zamanı tərəflər ikitərəfli ticarətin genişləndirilməsi barədə razılığa gəliblər, güzəştli ticarət sazişi imzalanıb. Bu saziş beynəlxalq ticarətdə tərəflərə belə sazişdə iştirak etməyən üçüncü ölkələrə nisbətən müəyyən üstünlüklər verir. Siziçə, tərəflər ticarət dövriyyəsini artırmaq üçün hansı addımları atmalıdırlar?

Ölkələr arasında Preferensial Ticarət Sazişi imzalandı. Bu sazişdə Pakistan və Azərbaycan qarşılıqlı faydalı layihələrə ikitərəfli investisiyaların 2 milyard dollara çatdırılması məqsədini vurğuladı. Hazırkı 100 milyon dollardan ikitərəfli investisiyaların artırılmasına dair razı-

laşma inkişaf və tərəqqi yolunda irəliləyiş doğru müsbət addımdır. Ölkələrimiz ticarət dövriyyəsini artırmaq üçün bu yaxınlarda imzalanmış güzəştli ticarət sazişinin həyata keçirilməsinə diqqət yetirməlidirlər. Addımlara tariflərin aşağı salınması, gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsi, logistika və nəqliyyat əlaqələrinin yaxşılaşdırılması daxildir. Özəl sektor tərəfdaşlıqlarının və birgə müəssisələrin təşviqi də investisiyaların artmasına kömək edəcək.

Səfər zamanı enerji, infrastruktur, rabitə və bir çox digər sahələrdə bir sıra layihələrə baxış keçirilib. Son illər ölkələrimiz arasında hansı mühüm iqtisadi layihələr həyata keçirilib?

Son illər Pakistan və Azərbaycan iqtisadi əməkdaşlıqda, xüsusilə enerji sahəsində mühüm irəliləyişlər əldə ediblər. "Pakistan LNG Limited" (PLL) və Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) mayeləşdirilmiş təbii qazın ilk yükünü 2023-cü ilin dekabrında uğurla çatdırıb. Hər iki ölkə həmçinin bərpalanan enerji layihələrini və Pakistanda neft emalı zavodunun tikintisi ilə bağlı potensial əməkdaş-

lığı araşdırır. Hazırda Azərbaycan Pakistana neft-kimyə məhsulları və karbamid gübrələri tədarük edir və bu ixracı genişləndirməyi planlaşdırır. Bundan əlavə, ölkələr ticarətini şaxələndirməyə, informasiya texnologiyalarına, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və təhsil sahələrində əməkdaşlığı genişləndirməyə çalışırlar.

Bu ilin noyabrında Bakıda keçiriləcək COP29-də gözlənilən nədir? Ölkələrimiz "yaşıl enerji"nin inkişafı sahəsində necə əməkdaşlıq edə bilər?

Bakıda keçiriləcək COP29 inkişaf etməkdə olan ölkələr, o cümlədən Pakistan üçün əlamətdar hadisədir. Baş nazir Məhəmməd Şahbaz Şərif Prezident Əliyevin rəhbərliyinə inamını ifadə edərək, iqlim məsələlərində mənalı nəticələr gözlədiyini bildirib. Pakistan ortaq fürsət və məsuliyyət kimi COP29-un Azərbaycanla keçirilməsini dəstəkləyir. Hər iki ölkə davamlı təşəbbüsləri təşviq etmək üçün "yaşıl enerji"nin inkişafı üzrə əməkdaşlıq edir. Azərbaycanın COP29-a evsahibliyi etməkdə olduğu uduş Pakistanın qarşılıqlı nailiyyəti kimi qiymətləndiriləcək.

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Fransanın problemləri gündən-günə çoxalır

Makronun bərbad daxili və xarici siyasəti ölkəni ağır duruma salıb

Azərbaycan və Ermənistan sülhə doğru məqsədyönlü addımlar atırlar. Normallaşma prosesi davam edir. Bu iki ölkə arasında sülh müqaviləsinin imzalanması ilə Cənubi Qafqaz regionuna sabitlik, dinclik gələcəyinə ümidlər artır.

Öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərində "Böyük Qayıdış" Proqramına uyğun olaraq genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma işlərinə başlayıb. Artıq uğurlu nəticələr göz önündədir. Qarabağda və Şərqi Zəngəzurd erməni vandalları tərəfindən işğal müddətində dağıdılmış, yandırılmış, xarabalığa çevrilmiş kəndlər, qəsəbələr, rayonlar, şəhərlər yenidən qurulur, tikilir, bərpa edilir. Keçmiş məcburi köçkünlər öz dədə-baba yurdlarına geri dönlürlər. Beləliklə, Azərbaycan beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əməl edərək haqqı, ədaləti bərpa edir.

Azərbaycan və Ermənistanın uzun illər davam etmiş, müharibələrə səbəb olmuş problemlərin həllinə bu qədər yaxın iken suyu bulandırmışa çalışanların ikili standartlara, müdaxilə cəhdlərinə son qoymamaları təəssüf doğurur. Belə ölkələr sırasında ən çox canfəşanlıq edən isə Fransadır. Emmanuel Makron hökuməti Cənubi Qafqaza yenidən nifaq toxumu səpmək niyyətini müxtəlif bəhanələrlə reallaşdırmağa söy göstərməklə, yaxın görünən sülh danışıqlarını əngəlləməklə, Ermənistanı açıq şəkildə silahlandırmaqla nümayiş etdirir. Halbuki bu ölkənin özünün problemləri həddindən artıqdır. Prezident Emmanuel Makron hökumətinin həyata keçirdiyi bərbad daxili və xarici siyasət nəticəsində Fransanın düşüdüğü girdab gündən-günə daha da dərinləşir.

Əslində, bu günlər Fransa üçün əlamətdar olmalıdır. Ölkə otuz iki ildən sonra yenidən Olimpiadaya evsahibliyi edir. Yarışların başlanmasına sayılı günlər qalıb. İndi qədim Parisin küçələri, gözəməli-görməli yerləri turistlərin çoxluğu ilə diqqəti cəlb etməli idi. Ancaq görünən odur ki, mötəbər tədbirə hazırlaşmaq, gələcək qonaqları layiqincə qarşılamaq Fransa üçün ikinci plana keçib. Çünki ölkənin başı daxili problemlərin yaratdığı gərginliklərdən açıqlır.

Fransa Milli Assambleyasına növbədənkonar seçkilərdə "Yeni xalq cəbhəsi" solçu koalisiyasının 182 mandata sahib olaraq üstünlüyü ələ almasından sonra çıxılmaz vəziyyətə düşən ölkənin Prezidenti Emmanuel Makron təşviş içərisindədir. Çünki onun rəhbərlik etdiyi "Birlikdə" koalisiyası Avropa Parlamentinə seçkilərdə rüsvayçı məğlubiyyətdən sonra Fransa Milli Assambleyasına növbədənkonar seçkilərdə də uğur qazana bilmədi. "Birlikdə" koalisiyası 168, Jordan Bardellanın "Milli Birlik" Partiyası 143 yer qazandı. Beləliklə, Emmanuel Makron ard-arda iki mühümi seçkini uduzdu. Ələcsiz qalan Fransa prezidenti verdiyi ilk açıqlamalarda "heç kimin qalib gəlmədiyini" böyan etdi. Emmanuel Makron "respublika qüvvələrini" ölkəni idarə etmək üçün "güclü çoxluq" yaratmağa səslədi.

Emmanuel Makronun seçkinin nəticələrini inkar etdiyini bildirən "CGT" Həmkarlar İttifaqının lideri Sofi Bine onun vəziyyəti inkar etməkdən əl çəkməli olduğunu diqqətə çatdırı: "O, seçkilərdə məğlub olub. Versal sarayına çəkilən XVI Lüdvik kimi davranır. O, ölkənin vətəndaşlarının tələblərini dinləməli və özünü dünyadan bu qədər təcrid etməməlidir".

Fransa prezidentinin verdiyi açıqlamalar yeni seçilmiş parlament assambleyasının toplanacağı gün - 18 iyulda etirazlara çağıran "CGT" Həmkarlar İttifaqı da daxil olmaqla, fransız cəmiyyətinin qəzəbinə səbəb oldu. CGT bəyanatında qeyd etdi ki, hökumətin formalaşdırılmasını tələb etmək üçün etiraz aksiyaları prefekturaların, dövlət orqanlarının və Milli Assambleyanın binası qarşısında keçirilməlidir.

Olimpiya Oyunları isə iyulun 26-dan başlayaraq avqustun 11-dək davam etməlidir. Ancaq ölkədə baş verən hadisələr söyləməyə əsas verir ki, Emmanuel Makron hakimiyyəti Yay Olimpiya Oyunlarında çox ciddi sınaqlara üzləsəçək.

Beləliklə, Fransa hökumətinin daxili və xarici siyasətindəki uğursuzluqların yaratdığı uçurum dərinləşməkdədir.

Fransanın Afrikadakı siyasətini tənqid etdiyinə görə, Kemi Seba təxəllüsü ilə tanınan publisist Stello Jill Rober Kapo Kichini ölkə vətəndaşlığından məhrum edilib. Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova bildiri: "Paris hansı günahlarına görə məşhur ictimai xadimi vətəndaşlıqdan məhrum etdi? İstər inanın, istərsə inanmayın, Fransanın Afrikadakı siyasətini tənqid etdiyinə görə. Baxmayaraq ki, hətta Makronun tərəfdarları da Yelisey sarayının Afrika ilə bağlı xarici siyasətini yaltaq epitetlərə layiq kurs adlandırma bilmirlər".

Mariya Zaxarova onu da nəzərə çatdırıb ki, Fransanın "Le Figaro" nəşri publisisti xarici agent adlandırıb: "Nə demokratiya və sözlə əzadlıq ilə bağlı ənənəvi fransız təsəvvürləri, nə də tolerantlıq və insan hüquqlarına hörmət edilməsi üzrə müasir şərhlər Parisi Kemi Sebanın "Neqrofob neokolonializm" adlandırdığı sindromdan xilas edə bilməyib".

Demokratiya maskasını daxili və xarici siyasətində yol verdiyi haqsızlıqlarla, ədalətsizliklərlə, hətta cinayət əməlləri ilə yırtan, əsl simasını göstərən Fransa hökuməti bununla ən böyük zərbəni özünə vurur. Həmin zərbələrin ağırlarını çəkən, ağır vəziyyətə düşən isə yalnız Fransa hökumətinin müstəmləkə altında saxladığı ölkələrin xalqları deyil, həm də fransız xalqıdır.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Trampın dəstəkçilərinin sayı artır

Sabiq prezident əvvəlki əleyhdarını vitse-prezidentliyə namizəd göstərdi

İyulun 15-də Respublikaçılar Partiyasının Miluoki şəhərində keçirilmiş qurultayında noyabrın 5-nə təyin edilmiş prezident seçkilərinə Donald Trampın namizədliyi rəsmən irəli sürüldü. Yəni Tramp prezidentliyə namizəd olmaq üçün partiyasından yetərinə səs toplaya bildi.

Ümumiyyətlə, ABŞ-də iyulun 13-də seçki kampaniyası çərçivəsində seçicilərlə görüşdə çıxışı zamanı sui-qəsdə uğrayan Donald Trampın seçkilərdə qalib gələcəyi proqnozlaşdırılır. Ekspertlər bu hadisədən sonra sabiq prezidentin şansının artdığını vurğulayırlar. Onun rəqibi, hazırkı prezident, Demokratlar Partiyasından Co Baydenin seçkilərdə rəsmən namizəd olması isə partiyanın avqust ayında keçiriləcək qurultayında məlum olacaq.

Son hadisələrdən sonra Bayden tərəfdarlarının sırası seyrələməkdədir, onu hət-ta ən yaxın dəstəkçiləri də tərk ediblər. Bununla bağlı müxtəlif mülahizələr mövcuddur.

Sabiq prezidentin müdafiəsi gücləndirilib

Seçki öncəsi kampaniyanın davam etdiyi bir vaxtda, həmçinin Pensilvaniyada Trampa qarşı törədilən sui-qəsdin araşdırılması da davam etdirilir. Sabiq prezidentə qarşı törədilən sui-qəsdin bəzi təfərrüatları da ortaya çıxıb.

Belə ki, atəş səsi eşidilməzdən bir qədər əvvəl mitinq iştirakçıları yaxınlıqda binanın damına çıxan şəxsi görüb və yerli polisə xəbərdarlıq ediblər. Polis əlində tüfəng olan terrorçu ilə damın üstünə çıxarkən qarşılaşıb, Tomas Metyu Kruks isə sürətlə Trampa tərəf atəş açıb. İlk atəş açıldıqdan dərhal sonra qarşı damda mövqə tutan snayperlər onu vuraraq öldürüblər.

Məhkəmə ekspertləri hücum zamanı üç ayrı silahdan atəş açıldığını bildirirlər. Qeyd olunur ki, ilk üç atəş bir silaha, sonrakı beş atəş isə digər silaha uyğundur. Son eşidilən atəş isə üçüncü silahdan açılib.

ABŞ rəsmiləri Kruksun hücumdan 48 saat əvvəl nə etdiyini də müəyyənləşdirməli. Məlum olub ki, o, atış poliqonuna gedərək saatlarla orada qalıb və 1,5 metrlik nərdvan, 50 güllə alıb. Ertəsi gün Trampın seçki kampaniyasına gedən və aldığı nərdvanla dama çıxan Kruks daha sonra sui-qəsdə cəhd edib.

Bununla yanaşı, onun telefonunda, evində aparılan araşdırmalar nəticəsində heç bir dəlil tapılmadığı bildirilir. Evində 20-dən çox silah olan Tomasın onların hamısını qanuni yolla aldığı vurğulanır. Sui-qəsdə cəhd edən Tomas 2022-ci ildə Bet-hel Park liseyini bitirib.

Məlumatlara əsasən, Kruksun adı Respublikaçılar Partiyasının üzvlük siyahısındadır. Hücumu törətdiyi deyilən Tomasın Trampı və onun seçki mitinqini niyə hədəfə aldığı hələlik məlum deyil.

Sui-qəsd cəhdindən sonra ABŞ Məxfi Xidməti hazırda prezidentliyə namizəd olan Donald Trampın mühafizəsini gücləndirib. Bu barədə Məxfi Xidmətin rəisi Kim Çitl bildirib. Çitlin sözlərinə görə, sabiq prezidentin etibarlı mühafizəsini təmin etmək üçün şənbə günündən etibarən təhlükəsizlik tədbirlərinin detallarında dəyişikliklər edilib.

Tramp seçilsə, ABŞ-nin vitse-prezidenti kim olacaq?

Hər kəsin Donald Trampdan maraqlı gözlədiyi məlumatlardan biri də onun vitse-prezidentliyə namizəd olaraq kimin adını çəkəcəyi idi. Qurultaydan əvvəl o, sosial şəbəkə hesabında paylaşım edərək bu vəzifəyə Respublikaçı Ohayo senatoru Ceyms Devid Vensin namizəd olduğunu açıqlayıb.

Sabiq prezident paylaşımında qeyd edib ki, bir çoxlarının qeyri-adi istedadlarını düşünüb və nəzərdən keçirdikdən sonra ABŞ-nin vitse-prezidenti vəzifəsinə ən uyğun şəxsin Ohayo ştatının senatoru Ceyms Devid Vensin olduğunu qərar verib.

1984-cü il təvəllüdlü Ceyms Devid Vens Ohayoda anadan olub və orta təhsilini başa vurduqdan sonra ABŞ ordusunda qoşulub, 2005-ci ildə İraq müharibəsində döviz piyadası kimi döyüşüb. Ohayo Dövlət Universitetində bakalavr təhsilini tamamlayan Ceyms daha sonra Yale Hüquq məktəbini bitirib. Əvvəllər tənqidi çıxışları ilə yadda qalan, Trampın əleyhdarı olan, onu "Amerikanın Hitleri" adlandıran Vens 2022-ci ildə Ohayo senatoru seçilərək siyasi arenaya gəlib. O vaxtdan isə "siyasət"ini dəyişərək Donald Trampı dəstəkləməyə başlayıb.

Əsmər QARDAŞXANOVA,

"Azərbaycan"

Hayastanda iki revanşist qüvvə birləşir

Kilsə Paşinyana qarşı indi də daşnaklarla birgə hərəkət etməyi planlaşdırır

Hayastanda etirazlar fonunda siyasi böhran gündən-günə kəskinləşir. Bu, həm də sosial-iqtisadi vəziyyətin daha da ağırlaşmasına səbəb olur.

Revanşistlər baş nazir Nikol Paşinyanı hakimiyyətdən uzaqlaşdırmaq üçün dərindən-qabıqdan çıxırlar da, hələ ki, heç bir nəticəyə nail ola bilmirlər. Keçmiş hərbi xunta etirazlarına əsas kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar iqtidardan xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər.

Bu arada erməni Apostol Kilsəsinin rəhbəri II Qareqin Dəşnakstiyun Partiyasının birlo nümayəndəsi (partiyanın idarəedici orqanıdır - red.) Akop Ter-Xaçaturyan görüşüblər. Görüşdə əsas müzakirə mövzusu regional hadisələr, xarici çağırışlar, Ermənistanın qarşısında duran problemlər və daxili siyasi situasiya olub. Tərəflər həmçinin Qarabağ ermənilərinin haqlarının müdafiəsi ilə bağlı proqram dəstəyi davam etdirəcəklərini bildiriblər. Bundan başqa,

onlar Hayastanla-diaspor arasında əlaqənin gücləndirilməsi gərəkliliyini bildiriblər.

Qeyd edək ki, kilsə və daşnaklar son bir ildə müttəfiq kimi hərəkət etməyə başlayıblar. Adətən daşnaklar Ecmədzinə güvənmir və onun Kilikiya Katalikosluğu ilə hərəkətinə üstünlük verirlər. Qalstanyanın etirazlarından sonra daşnaklar Ecmədzinlə yaxınlaşaraq Bakı ilə İrəvanın barışıq prosesinə mane olmağa cəhd edirlər. Daşnaklar bu baxımdan diaspor daxilində də Paşinyana qarşı təbliğatı artırır və böyük nəticələr əldə ediblər. Akop Ter-Xaçaturyanın katalikosla görüş-

məsi isə daşnakların bundan sonra da kilsə ilə birgə hərəkət edəcəyini deməyə əsas verir.

Bununla yanaşı, İkinci Qarabağ müharibəsində, daha sonra tərxiatlar nəticəsində ölmüş hərbiçilərin valideynləri də İrəvanda dövlət qurumlarını qarşısında aksiyalar təşkil edirlər. Hayastan İstintaq Komitəsinin binası qarşısına toplaşan valideynlər komitə sədri ilə görüşmək istəyirlər. Döyüşdə yaralanmış hərbiçilər Merix Naumyanın atası deyib ki, 44 günlük müharibədə əlil olmuş, amma tibbi-sosial ekspertiza zamanı hüquqlarının pozulmasından şikayət edən

xeyle sayda hərbiçilər var. Müharibədə ağır yaralanmış həmin şəxslər şikayət edirlər ki, ekspertizanın gedişində ekspert komissiyalarının qərarı anormal qaydalarla verilir. Yəni onlar 1-ci qrup olsalar da, 3-cü qrup üzrə əlillik alırlar. Bir çoxu isə ümumiyyətlə, əlil statusu ala bilmir.

Bütün bunların fonunda Hayastanda sosial-iqtisadi durum getdikcə ağırlaşmaqda, ölkədə yaşanan tənəzzül durmadan genişlənməkdədir. Bu əsnada sadə vətəndaşların vəziyyəti daha da pisləşir ki, bu da ölkədə müşahidə olunan sosial narazılığın artmasına rəvac verir. Hazırda əhalinin durumu olduqca acınacaqlıdır. Onlar böyük səfəlat içində yaşayırlar, gündəlik ərzaq almağa pul tapmaqda belə çətinlik çəkirlər. İndi Hayastanda əhalinin böyük əksəriyyəti banklara borcludur. Bank faizləri isə kifayət qədər yüksəkdir.

Bütövlükdə bütün bunlar Hayastanın böyük tənəzzül yaşadığını göstərir.

Elçin CƏFƏROV,

"Azərbaycan"

Avropa iqtisadiyyatı tənəzzüldədir

Yanlış yanaşma tezliklə daha ağır nəticələrə gətirib çıxaracaq

Avropanın gələcəyi nikbinlik doğurmur. Bu, ümumi rifah vədədən Avropa İttifaqının böhranı ilə əlaqələndirilir. Bununla belə, avropalılar hələ də sadələşməsinə inanırlar ki, tərəqqi əmək və məhsuldarlığın artımı hesabına deyil, gələnlərin yenidən bölüşdürülməsi yolu ilə əldə edilir.

Avstriyalı analitik Kristian Ortner hesab edir ki, bu köndən yanlış yanaşma çox tezliklə kədərlə nəticələrə gətirib çıxaracaq. Sahibkarların, menecerlərin və iqtisadçıların çoxsaylı xəbərdarlıqları Avropa İttifaqının vətəndaşlarının və seçicilərinin əksəriyyətini hələ də inandırma bilməyib ki, Avropa iqtisadiyyatı çökmək təhlükəsi ilə üz-üzədir və ənənəvi firavanlıq tezliklə itiriləcək. Belə qənaətlə gəlinir ki, uzunmüddətli rahat həyat avropalıları tənqidi düşünmə tə-

zindən məhrum edib. Onlar hələ də rifahın yuxarıdan verilmiş hədiyyə olduğunu inanırlar və ağıllarına belə gətirə bilmirlər ki, sadəcə bir neçə yanlış siyasi qərar həyatlarını dərhal alt-üst edə bilər.

İsveçin "Ericsson" holdinqinin idarə heyətinin sədri Börje Ekholm Londonda çıxan "Financial Times" qəzetinə verdiyi müsahibədə qitənin perspektivindən danışarkən bildirib ki, Aİ dövlətlərinin bütün prosesləri tənzimləmək və nəzarətdə saxlamaq istəyi Avropanı iqtisadi baxımdan "əhəmiyyətsiz" edib.

Avropadan hasilatın geri çəkilməsi prosesi sürətlə getsə də, görünür, heç kim bundan narahat deyil. Onilliklər boyu sol-liberal təlqinlər rifahın sənaye və ticarət artımı ilə deyil, yenidən bölüşdürülməsi yolu ilə yaradıldığına kor-koranə inanən bir nəsil formalaşdırıb. Hətta əksinə, sol təmayüllü liberallar və "yaşıl siyasətçilər" arasında ciddi şəkildə inananlar var ki, sənaye istehsalının azalması müsbət haldır, çünki bu, CO₂ emissiyalarını azaldır.

Ortnerin fikrincə, belə bir təsəvvür yaranır ki, avropalılar ruhi xəstələrin hakimiyyəti ələ keçirdikləri dəlihanada yaşayırlar və yoxsullaşmanın onların əsas siyasi məqsədli olduğunu böyan edirlər. Təəssüf ki, bu yanaşma xəstə təxəyyülün məhsulu deyil, əslində çoxdan reallığa çevrilib. Beynəlxalq investorların bu mənfi tendensiyanı nəzərə almalı və Avropa elminə və istehsalına qoyulan sərmayələri daim azaltmaları buna sübutdur. Son onillik ABŞ və Avropa arasında dərinləşməyə davam edən böyük uçurumu nümayiş etdirib. Əgər 2010-cu ildə ABŞ və Aİ-nin ÜDM-i təxminən bərabər idisə, hazırda ABŞ bu göstərici üzrə Avropanı 30 faiz qabaqlayır. Bütün bunlar onu göstərir ki, Avropanın deqradasiyası davam edir. Bu prosesin orta statistik avropalıya dərhal görünməməsi şüurun və rəsmi təbliğatın ətəli ilə izah olunur. Qərbi Avropada gənclər "yaşıl inqilab"ın onlara firavanlıq gətirəcəyi ilə bağlı yalan illüziya verilir.

Qeyd olunduğu kimi, Avropadakı siyasi qüvvələrin heç biri yaxınlaşan təhlükəyə insanların gözüni açmağa çalışmır. Hətta mühafizəkar partiyalar da sosialist dünyagörüşü virusuna yoluxublar və "zəncirlənmiş" məhsuldar qüvvələri azad edə biləcək radikal iqtisadi islahatları rədd edirlər. İndiki Avropa İttifaqında bu, sadəcə olaraq, ağılaşmırmazdır. Buna görə də aktiv gənə avropalılar öz çantalarını yığıb köhnə qitəni tərk edirlər, çünki onlar şəxsi və peşəkar inkişaf üçün heç bir perspektiv görmürlər.

Alman iqtisadçı alim Henrik Müller "Manager Magazin" nəşrinin səhifələrində əhalini sosial apatiyanın bürüdüyünü qeyd edir. Kasıb olsa da, insanlar dəyişiklikdən qorxur və indiki vəziyyətə təslim olurlar. Bəs bu dərğunluğun səbəbi nədir? Professorun fikrincə, insanlar deqradasiya rejimini "yeni normalıq" kimi qəbul edirlər və bioloqların dili ilə desək, sadəcə olaraq sosial anaboz halına düşürlər.

Beynəlxalq təşkilatların nüfuzunun getdikcə azaldığı bir zamanda Aİ ölkələri çətin vəziyyətdədir. Qoca qitənin dünyada rolu getdikcə azalır, Avropa İttifaqı təcridcən ifrat sağçı və milli-populist qüvvələrin hakimiyyəti ələ keçirdiyi bürokratik və qeyri-şəffaf bir struktura çevrilib.

Rizvan CƏFƏROV,

"Azərbaycan"

32 ildən sonra nəşi tapılan şəhid Məmməd Mirzəyev Ağdamda torpağa tapşırılıb

Birinci Qarabağ müharibəsində itkin düşmüş hesab olunan Məmməd Hüseyn oğlu Mirzəyevin meyitinin qalıqları Ağdam rayonunda dəfn edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Quzanlı qəsəbəsində Ağdam Dram Teatrının qarşısında rayon sakinlərinin, şəhidin ailə üzvlərinin, Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinin, hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarının, ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə vida mərasimi keçirilib.

Vida mərasimindən sonra şəhid Quzanlı qəsəbəsindəki Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib, ruhuna dualar oxunub.

Qeyd edək ki, Məmməd Mirzəyev 1967-ci ildə Ağdam rayonunun Güllüce

kəndində anadan olub. O, 1992-ci il fevralın 17-də Xocavəndin Qaradağlı kəndi işğal olunan zaman itkin düşüb.

Şəhidin meyitinin qalıqları Vətən müharibəsindən sonra Qaradağlı kəndi ərazisində aşkar edilib.

"YAŞAT" Fondu şəhid övladları üçün Antalyada düşərgə təşkil edir

"YAŞAT" Fondunun, Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin, Türkiyə Respublikasının Gənclik və İdman Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Vətən müharibəsi şəhidlərinin övladları üçün Antalya şəhərində yay düşərgəsinə başlanılıb. Düşərgə iştirakçıları iyulun 14-də Bakıdan yola düşüblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, şəhidlərimizin 18-22 yaş aralığındakı qız övladlarının qatıldığı yay düşərgəsi iyulun 21-dək davam edəcək. Layihənin ikinci hissəsində şəhidlərimizin oğlan övladları iştirak edəcəklər. Həmin düşərgə isə iyulun 29-dan av-

qustun 3-dək olan günləri əhatə edəcək. Proqram çərçivəsində müxtəlif idman növləri üzrə yarışlar, təlimlər və əyləncəli oyunların keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Düşərgənin əsas məqsədi gənclərin mədəniyyət və təcrübə mübadiləsində iştirakı, yeni dostluqların qurulması və beynəlxalq mühitin öyrənilməsidir. Düşərgə Türkiyənin Gənclik və İdman Nazirliyinin nəzdində

fəaliyyət göstərən Alaaddin Keykubat Kampında keçirilir. Burada şəhid övladları ilə birgə Türkiyənin fərqli bölgələrindən olan gənclər də iştirak edirlər.

Şəhidlərimizin müxtəlif yaş qruplarına uyğun övladları üçün "YAŞAT" Fondu tərəfindən mütəmadi olaraq

düşərgələr, kurslar, layihələr, təlimlər təşkil edilir, onların yüksək səviyyəli təhsilə dəstək göstərilir.

Xatırladaq ki, "YAŞAT" Fondunun təşkilatçılığı ilə şəhid övladlarından ibarət daha bir qrup yay məktəbində iştirak məqsədilə Londona gedib.

"Ceyranları qoruyaq!" adlı ekoloji yay düşərgəsi

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə start verilən "Ceyranların Qafqazda tarixən məskunlaşdıqları ərazilərə reintroduksiya" proqramının gənclərinin maarifləndirilməsi və inkişafı istiqaməti üzrə "Ceyranları qoruyaq!" adlı növbəti ekoloji yay düşərgəsi iyulun 10-12-də Göygöl rayonunda keçirilib.

IDEA İctimai Birliyi, Azərbaycan Respublikasının Gənclər Fondu, Təhsil Nazirliyinin Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi və Ümumdünya Təbiəti Mühafizə Fondunun (WWF) Azərbaycan nümayəndəliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən düşərgəyə Göygöl, Gəncə və Samux rayonlarından ümumilikdə 30 məktəbli qoşulub.

IDEA İctimai Birliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, "Ceyranları qoruyaq!" adlı ekoloji yay düşərgəsinin keçirilməsində əsas məqsəd ceyranların reintroduksiya edildiyi ərazilərdə, o cümlədən onların məskunlaşdığı təbii ərazilərə yaxın yerlərdə yaşayan gənclərin maarifləndirilməsidir.

Düşərgə zamanı məktəblilər ceyranların həyat tərzi, ölkəmizdə məskunlaşma tarixi, yayıldığı ərazilər və təbiətdəki rolu, nadir canlı növünün popul-

yasiasının bərpası üzrə görülən işlər və uğurlar haqqda təqdimat, təlim və ekskursiyalarda iştirak edib, o cümlədən müxtəlif ekoloji müsabiqələrə və ətraf mühitlə bağlı əyləncəli bilik yarışlarına qoşulublar. Uşaqlarla təbiətdə komandalarası ekoloji oyunlar, fauna növlərimizin ayaq izləri əsasında təyin edilməsi üzrə çalışmalar keçirilib, təbiət ərazilərində təhlükəsizlik qaydaları izah edilib.

Sonda iştirakçılara sertifikatlar və xatirə hədiyyələri təqdim olunub.

Qeyd edək ki, "Ceyranların Qafqazda tarixən məskunlaşdıqları ərazilərə qaytarılması" proqramı 2010-cu ildə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən başlanılıb və hazırda IDEA İctimai Birliyi, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və WWF Azərbaycan nümayəndəliyinin birgə əməkdaşlığı çərçivəsində uğurla icra olunmaqdadır. Bu illər ərzində 370 baş ceyran Şirvan Milli Parkından Azərbaycan və Gürcüstanadakı tarixən məskunlaşdıqları ərazilərə reintroduksiya edilib,

onların daimi monitoringi və mühafizə işləri həyata keçirilməkdədir. Ceyranların sayının artırılmasını və onların mühafizəsini nəzərdə tutan proqramın əsas istiqamətlərindən biri də ictimaiyyət arasında maarifləndirmənin artırılmasıdır. Bu məqsədlə məktəblilər üçün təşkil edilən bu cür yay düşərgələri mühüm əhəmiyyət daşıyır. Uğurlu işlər nəticəsində hazırda Azərbaycanda ceyran populyasiyasının sayının 9 min başa qədər olduğu müəyyən edilib.

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuatyayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik -187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) **manat**

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) **manat**

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) **manat**

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) **manat**

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Qanvermə aksiyası təşkil olunub

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin tabeliyindəki Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda qanvermə aksiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı, Gənclər Fondu, Milli QHT Forumu, Azərbaycan Könüllü Təşkilatları İttifaqının dəstəyi ilə keçirilən aksiyada Dövlət Komitəsinin sədri Rəmin Məmmədov, VI çağırış Milli Məclisin deputatları Əziz Ələkbərlilər, Ceyhun Məmmədov, 43 qeyri-hökumət təşkilatının üzvləri, idmançılar və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Aksiya iştirakçıları ölkəmizdə Məhərrəm ayında kütləvi olaraq təşkil edilən könüllü qanvermə ənənəsinin əhəmiyyətini vurğulayıblar. Aşura günündə zorakılıq etmək, özünü xəsarət yetirmək əvəzinə qanvermənin daha müdərək bir seçim olduğunu bildirərək, Kərbəla şəhidlərinin

xatirəsinə qan verilməsi təşəbbüsünün cəmiyyətdə təqdir edildiyini qeyd ediblər.

Abşeron Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında qanvermə aksiyası təşkil olunub. Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin, Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında və Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən qanvermə aksiyasında könüllü iştirak

edən rayon sakinləri ehtiyacı olan xəstələr üçün qan veriblər.

Xüsusi ayrılımsız tibb briqadası müraciət edənlərin sağlamlıq durumunu qiymətləndirib, daha sonra onlardan qan ehtiyatı götürülüb.

Donorlar bu cür aksiyaların keçirilməsinin vacibliyini nəzərə alaraq digər şəxslərlə də qanvermədə fəal iştirak etməyə səsləyiblər.

"Birləşdik - 2024" təlimi çərçivəsində bir sıra tədbirlər keçirilib

"Birləşdik - 2024" beynəlxalq əməliyyat-taktiki komanda-qərargah təlimi çərçivəsində "Bərdər" taktiki səniti müəyyənləşdirmə, atıcılıq və bir sıra idman növləri üzrə yarışlar, həmçinin hərbi qulluqçuların mədəni-əsudə vaxtının səmərəli təşkili məqsədilə digər tədbirlər təşkil edilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, yarışlarda Azərbaycan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Tacikistan və Özbəkistan respublikalarının hərbi qulluqçuları güclərini sınayıblar.

Yarışların nəticəsinə əsasən, qaliblərə kuboklar, medallar, fəxri fərmanlar və hədiyyələr təqdim edilib.

Sonda təlim iştirakçıları üçün konsert proqramı təşkil edilib.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ASCO-nun struktur idarələrinə tələb olunan fərdi mühafizə vasitələrinin 4 (dörd) lot üzrə satın alınması məqsədilə müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 23 iyul 2024-cü il saat 17:00-dəkdir.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan sənədlər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mikayıl Uzeynov 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1263

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN»
qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı:
www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Dövlət Gömrük Komitəsinin kollektivi iş yoldaşları Vüsalə Rəcəbovaya anası

ADİLƏ HƏMİDOVANIN

vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Dövlət Universiteti Tarix fakültəsinin dekanlığı və Avropa və Amerika ölkələrinin yeni və müasir tarixi kafedrasının kollektivi kafedra müdiri Elmira Hüseynovaya həyat yoldaşı

CAVİD MİRXƏLİL OĞLU HÜSEYNOVUN

vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman
Baş redaktor müavini	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi
	434-63-30, 539-72-39	- 539-63-82, 432-37-68
Məsəl katib	- 539-43-23,	Humanitar siyasət şöbəsi
	- 539-44-91,	- 538-56-60, 434-55-58
Məsəl katib müavini	- 539-44-91,	İctimai əlaqələr şöbəsi
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	- 539-49-20, 538-31-11,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Fototillatrasiya şöbəsi
		- 538-84-73,
		Kompyuter mərkəzi
		- 538-20-87,
		Mühəssisatlıq
		- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbaijan-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 3398

Sifariş 1567

Qiyməti 60 qəpik